

ingoa aha enei ki tō mohio. He aha ra te whakamarama a nga koeke mo enei ingoa ?

Na, ki a au, ka tu te hakari mo nga mata (first-fruits) o te tau, ka whakahuatia katoatia nga whetu rangatira i roto i te karakia e whai ake nei :—

“Matariki atua ka eke mai i te rangi e roa e Whangainga iho ki te mata o te tau e roa e.”
a ka pera haere, pau noa aua whetu te whakahua.

Ko nga kaupeka o te tau ka rereke ki etahi. Anei tetahi rarangi: Aonui, Te Ahoturuturu, Te Iho-matua, Tapere-wai, Tatau-urutahi, Tatau-uruora, Akaakanui, Ahuahu-mataara, Te Iho-nui, Putoki-nui-o-tau, Tikaka-muturangi, Uruwhenua. Ko Tihema pea a Akaakanui.

E tae ana mai nga rarangi ingoa o nga po o te marama o nga moutere o Hawaiki. Ka nui te rite. Ko aua ingoa ano o te iwi Maori o konei.

Kaati ra ka hoha koe ki nga murakehu aku e huirapa nei i te kahu o te pepa. Anei tetahi marama ma te toa nei i roto i te kowhanga.

Heoi ra, na te morehu nei,

Na Peehi (Elsden Best).

Dominion Museum,
Wellington. 16/5/22.

[Nau mai ra e Peehi, te kaumatua i whakangaua ki ōte paepae o te Matauranga ki te “mita” o te reo o nga Koeke kua huri atu ki te Uru. Ahakoa kua marake Te Wao-nui-a-Tane, tenei koe te korihī nei i te reo o ratou ma i whakaakona atu nei ki a ratou mokai koko :—

Uia te manuhiri me ko waai ?
Te kuti, te wera, te haua ko Apanui !
Tou Apiapi ! Tou Apiapi !
Keehu ! Keehu
Haramai te ko ! ki ! ko ! ka !
Ko Huri-tua-moana !
Teo ! Teo !

Na reira te mihi kia koe, ahakoa kei ahau te tauranga mai o te maioha, e tika ana kia oho te pa kei te hinengaro o te Aitanga-a-Tiki e pae nei. Kua hinga ra nga Rakau nunui o te Waonui ! Kua mimiti nga kopua hohonu ! Kua tupu nga rakau hou ! Kua paraetia nga moana, na reira i tika ai te patai “Kei hea he mauranga-a-ringa mo nga ra kei mua ? Na te Ao Hou ko te Tumanako, ko te Whakapono, ko te Aroha, enei e toru, te mea nui rawa ia o enei ko te Aroha.] P.H.T.